

Energiemanagement actieplan

20 januari 2016

M.M. Lek

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Reductiedoelstellingen	4
2.1	Bedrijfsdoelstelling	4
2.2	Scope 1	4
2.3	Scope 2	4
3.	Plan van Aanpak	5
3.1	Maatregelen voor behalen van reductiedoelstelling Scope 1	5
3.2	Maatregelen voor behalen van reductiedoelstelling Scope 2	6
3.3	Projecten met gunningsvoordeel	6
3.4	Informatiebehoefte	6
3.5	Monitoring en meting	6
3.6	Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen	7
4.	Deelname aan- en initiatie van initiatieven	8
4.1	Lopende initiatieven	8
4.2	Nieuwe deelnames/ mogelijke deelnames	8
5.	Verantwoordelijkheden en taakstellingen	9
5.1	Algemene beschrijving verantwoordelijkheden	9
5.2	Maatregelen	9
5.3	Initiatieven	10
5.4	Projecten met gunningvoordeel	10

1. Inleiding

In dit Energiemanagement Actieplan worden de CO₂-reductiemaatregelen en reductiedoelstellingen van de Groep Lek beschreven, zoals vastgesteld door de directie.

Om tot de reductiemaatregelen te komen is gebruik gemaakt van de uitkomst van de energiebeoordeling en de geïntariseerde reductiemogelijkheden in het Energie beoordelingsverslag.

De voortgang met betrekking tot de reductiedoelstellingen wordt regelmatig geanalyseerd in de periodieke voortgangsrapportage en intern en extern gecommuniceerd.

2. Reductiedoelstellingen

De belangrijkste energieverbruikers zoals bepaald in het Energie beoordelingsverslag zijn gebruikt om de reductiedoelstellingen vorm te geven. Om in de dagelijkse praktijk ook daadwerkelijk tot reducties te komen hebben de reductiedoelstellingen ook betrekking op de projecten.

Voor Scope 1 & 2 zijn aparte reductiedoelstellingen opgesteld op bedrijfsniveau. Het Plan van Aanpak in het volgende hoofdstuk beschrijft welke maatregelen er getroffen worden om deze reductiedoelstellingen te behalen binnen de organisatie en binnen de projecten.

2.1 Bedrijfsdoelstelling

De directie van Groep Lek heeft de volgende reductiedoelstelling gesteld:

- 20% CO2 reductie in **2020** ten opzichte van **2015**.

2.2 Scope 1

Reductiedoelstelling Scope 1: 8% CO2 reductie in 2020 ten opzichte van 2015.

- Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de volgende significante emissiestromen:
  - Brandstofverbruik wagenpark en materieel
  - Verwarming
- De doelstelling heeft op de volgende wijze betrekking op de projecten:
  - Het materieel wordt uitsluitend gebruikt in projecten;
  - Het wagenpark wordt voornamelijk gebruikt in projecten.

2.3 Scope 2

Reductiedoelstelling Scope 2: 90% CO2 reductie per euro omzet in 2020 ten opzichte van 2015.

- Deze reductiedoelstelling heeft betrekking op de volgende meest materiële emissies:
  - Elektriciteit
- De doelstelling heeft op de volgende wijze betrekking op de projecten:
  - Elektriciteit wordt verbruikt in het kantoor ter voorbereiding van projecten en voor administratie(computers) en in de werkplaats voor onderhoud van het materieel welke uitsluitend op de projecten worden gebruikt.

3. Plan van Aanpak

Dit plan van aanpak beschrijft de maatregelen die van 2016 t/m 2020 getroffen worden om de reductiedoelstellingen te behalen. Hierbij is specifiek aandacht voor de wijze waarop deze maatregelen ingezet worden binnen de projecten.

Recentelijk heeft SKAO de maatregelenlijst gepubliceerd. Naast ondergenoemde maatregelen gelden de maatregelen in de maatregelenlijst, beschikbaar via de website van SKAO. Tevens een rapport van de maatregelen als bijlage bijgevoegd bij dit document.

3.1 Maatregelen voor behalen van reductiedoelstelling Scope 1

- **Alternatieve brandstof voor nieuwe/ vervangende voertuigen**
  - Deze maatregel heeft betrekking op brandstof;
  - Deze maatregel zorgt direct en zeker voor een groot resultaat;
  - Vervanging of nieuw materieel (zoals bedrijfswagens, aggregaten en kranen) naar energiezuiniger materieel of materieel met alternatieve brandstof (zoals elektra, LPG of biogas)
  - Het gebruik van aardgas levert een CO₂-reductie op van 42% op diesel en 35% op benzine;
  - Het materieel wordt gebruikt voor de projecten en daarom zal deze maatregel effect hebben op de CO₂-uitstoot in projecten.

- **CO₂ zuinigere voertuigen**
  - Deze maatregel heeft betrekking op diesel en benzine;
  - Deze maatregel zorgt direct en zeker voor een groot resultaat;
  - Vervanging of nieuw materieel (zoals bedrijfswagens, vrachtwagens, aggregaten en kranen) naar energiezuiniger materieel of materieel zoals A of B labels of Euro 5 of 6.
  - Het materieel wordt gebruikt voor de projecten en daarom zal deze maatregel effect hebben op de CO₂-uitstoot in projecten.

- **Cursus het nieuwe rijden**
  - Deze maatregel heeft betrekking op het brandstofgebruik van voertuigen;
  - Besparing van het brandstofverbruik en CO₂-reductie van gemiddeld 10%;
  - Andere medewerkers die veel rijden cursus het nieuwe rijden laten volgen;
  - Een persoonlijke cursus het nieuwe rijden kost ongeveer €175,00 p.p.

- **Cursus het nieuwe draaien**
  - Deze maatregel heeft betrekking op het verbruik diesel;
  - Besparing van het brandstofverbruik en CO₂-reductie van gemiddeld 10%;
  - Machinisten volgen cursus het nieuwe draaien;
  - Een training/ examen voor 10 deelnemers kost ongeveer € 2.000,00.

- **Campagne bewustwording**
  - Deze maatregel heeft betrekking op het brandstofgebruik van voertuigen;
  - Deze maatregel betreft alle werknemers bij het reduceren van CO₂ uitstoot;
  - De investering is gering ten opzichte van de hoeveelheid medewerkers die betrokken worden;
  - Besparing van het brandstofverbruik en CO₂-reductie door voorlichting over het nieuwe rijden, bandenspanning, efficiënt gebruik;
  - Besparing van het brandstofverbruik en CO₂-reductie van 4-8%;

- Bewust maken en voorlichten medewerkers over zuiniger rijden en energie besparingen op kantoor en op de werkplaats. In het jaar 2015 zal elk halfjaar een toolboxmeeting worden gegeven voor alle medewerkers waarin aandacht wordt besteed aan de reductie van CO₂ uitstoot en energiebesparende maatregelen. Elk halfjaar zal er een nieuw item verschijnen met betrekking tot de reductie van de CO₂ uitstoot.

- **Band op spanning**

- Deze maatregel heeft betrekking op het verbruik van brandstof;
- Besparing van het brandstofverbruik en CO₂-reductie van gemiddeld 1%, rijden met zachte banden kost gemiddeld 2% extra brandstof;
- Bewust maken medewerkers zorgen dat banden op spanning zijn;
- Deze maatregel kost tijd voor communicatie, kosten ongeveer € 500,00.

3.2 Maatregelen voor behalen van reductiedoelstelling Scope 2

- **Groene stroom met SMK keurmerk**

- Deze maatregel heeft betrekking op het verbruik van elektriciteit;
- Dit is een maatregel met een zeer lage inspanning en een groot resultaat;
- Kosten omzetten stroomcontract minimaal;
- Het gebruik van groene stroom levert een CO₂-reductie op van 100% op elektriciteit.

- **Campagne bewustwording medewerkers**

- Deze maatregel heeft betrekking op het verbruik van elektriciteit en gas;
- Besparing van het energieverbruik en CO₂-reductie door voorlichting over besparing van elektriciteit en gas op kantoor;
- Bewust maken en voorlichten medewerkers over energiebesparingen op kantoor;
- Publicaties in de e-mail of via meetings, Geen kosten verbonden aan deze publicaties, wel tijd is benodigd, geschatte tijd: 4 - 8 uur per publicatie. Ongeveer 2 publicaties per jaar.

3.3 Projecten met gunningsvoordeel

- Nog niet van toepassing.

3.4 Informatiebehoefte

- Voor de campagne bewustwording zal informatie opgezocht moeten worden over het nieuwe rijden, bandenspanning en andere CO₂-reducerende maatregelen. Deze informatie kan gevonden worden op het internet.
- Overige informatie ten aanzien van de CO₂ Prestatieladder en duurzaam ondernemen wordt vergaard bij diverse lidmaatschappen bij Bouwend Nederland, KAM-adviseur Nederland en SKAO.

3.5 Monitoring en meting

In de stuurcyclus die Groep Lek heeft ingericht voor haar CO₂-beleid is opgenomen dat periodiek de CO₂-uitstoot gemeten wordt en dat de voortgang op de doelstellingen en maatregelen periodiek geanalyseerd en gerapporteerd wordt. Voor meer informatie, zie Hoofdstuk 2 van het Kwaliteitsmanagementplan en de Periodieke Rapportages.

3.6 Afwijkingen, corrigerende en preventieve maatregelen

Indien afwijkingen worden geconstateerd tijdens het doorlopen van de stuurcyclus, of indien om andere reden correctie nodig is, zal de energiemanager bijsturing coördineren volgens de stuurcyclus en activiteitenbeschrijving opgenomen in Hoofdstuk 2 van het Kwaliteitsmanagementplan.

4. Deelname aan- en initiatie van initiatieven

In het Energie beoordelingsverslag is een overzicht gegeven van de huidige initiatieven binnen de sector op het gebied van energie- en CO₂reductie. Op basis van de informatiebehoefte die voor aankomende periode is vastgesteld binnen het managementoverleg is gekozen om deel te (blijven) nemen in de volgende initiatieven.

4.1 Lopende initiatieven

- Geen.

4.2 Nieuwe deelnames/ mogelijke deelnames

Jaarlijks wordt bekeken welke nieuwe initiatieven binnen de sector interessant zijn voor het behalen van de reductiedoelstellingen. In het Energiemanagementactieplan wordt besproken aan welke initiatieven deelgenomen wordt en worden deze keuzes verklaard:

- KAM-adviseur Nederland B.V. “Initiatief CO₂ reductie KAM-adviseur Nederland”
- Gezamenlijk te streven naar CO₂ reducerende werkwijzen en duurzame methoden.
  - Deelnemers: KAM-adviseur Nederland B.V., Groep Lek en overige aannemers uit voornamelijk de grond-, weg- en waterbouwbranche.
  - Minimaal tweemaal per jaar (en indien meer gewenst) worden bijeenkomsten georganiseerd door KAM-adviseur Nederland B.V. Tijdens deze bijeenkomsten wordt met diverse bedrijven gesproken over CO₂ reductie, omgang met projecten en CO₂, mogelijkheden tot verduurzamen van het bedrijf en eventuele ketenpartners. Initiatieven, maatregelen en bevindingen worden gedeeld. Er wordt gekeken naar de kansen en bedreigingen binnen diverse werkwijzen. Kennisdeling is een zeer belangrijk aspecten tijdens de bijeenkomsten.
  - Het initiatief zal mogelijk leiden tot samenwerking met bedrijven uit dezelfde branche, tot inzicht komen nieuwe innovatieve ideeën en informatie en kennis ontvangen door de inzet van verschillende sprekers.
  - Dit initiatief heeft betrekking op alle facetten omtrent milieu en reductie van CO₂ uitstoot. Maatregelen zijn op alle mogelijke manieren mogelijk

5. Verantwoordelijkheden en taakstellingen

5.1 Algemene beschrijving verantwoordelijkheden

Het uitvoeren van het boven genoemde Plan van Aanpak wordt uitgevoerd door de volgende personen binnen Groep Lek:

- Organisatie:
  - Directie, de heer M. Lek
  - KAM-coördinator, de heer D. Boonstra

5.2 Maatregelen

In onderstaande tabel worden de verantwoordelijken voor de reductiemaatregelen beschreven.

Een specificatie van de maatregelen is opgenomen in de maatregelenlijst van SKAO.

Maatregel	Verantwoordelijke	Planning	Tijdsbestek	Beschikbare middelen
Alternatieve brandstof voor nieuwe / vervangende voertuigen	Directie	Afweging per materieelstuk	2016 - 2020	Subsidie Financiering
CO2 zuinigere voertuigen	Directie	Afweging per auto	2016 – 2020	Financiering
Cursus het nieuwe rijden	KAM-coördinator	Alle medewerkers	Juni -2016	Toolboxmeeting
Cursus het nieuwe draaien	KAM-coördinator	Alle machinisten	December 2016	Toolboxmeeting
Cursus het nieuwe draaien	KAM-coördinator	Mogelijkheden cursussen en reductie analyseren	December 2016	Research
Campagne bewustwording (incl. bandenspanning)	KAM-coördinator	Half jaarlijks	Augustus 2016 Februari 2017	Toolboxmeetings Nieuwsbrief Werkplekinspecties
Groene stroom met SMK keurmerk	KAM-coördinator	Contract verlenging	Februari 2018	20 uur

Bovenstaande maatregelen worden aangestuurd door middel van de Deming-circle.

5.3 Initiatieven

In onderstaande tabel worden de verantwoordelijken voor deelname in initiatieven beschreven.

Initiatief	Verantwoordelijke	Tijdsbestek	Beschikbare middelen
KAM-adviseur Nederland	KAM-coördinator	2016 – 2020	€ 150,00 per jaar Bijeenkomsten 8 – 10 uur per jaar

5.4 Projecten met gunningvoordeel

De projecten met gunningvoordeel hebben een verantwoordelijke voor invulling van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Deze staat in onderstaande tabel genoemd per project.

Project	Verantwoordelijke	Tijdsbestek
Geen.	-	-